

mulier instituut

Evaluatie Roden Fit & Gezond

Evaluatieonderzoek van de beweegactiviteiten van de stichting Roden Fit & Gezond

Arnold Bronkhorst

Huib van Vugt

Johan Steenbergen

Evaluatie Roden Fit & Gezond

Evaluatieonderzoek van de beweegactiviteiten van de stichting Roden Fit & Gezond

In opdracht van gemeente Noordenveld

Arnold Bronkhorst
Huib van Vugt
Johan Steenbergen

© Mulier Instituut
Utrecht, januari 2023

Mulier Instituut
sportonderzoek voor beleid en samenleving

Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht
T +31 (0)30 721 02 20 | I www.mulierinstituut.nl
E info@mulierinstituut.nl | T [@mulierinstituut](https://www.mulierinstituut.nl)

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1. Inleiding	5
1.1 Introductie en aanleiding	5
1.2 Opzet evaluatie	5
1.3 Leeswijzer	6
2. Resultaten	7
2.1 De activiteiten van de stichting	7
2.2 Resultaten vragenlijst onder deelnemers	7
2.3 Resultaten interviews	16
2.4 Analyse van de begroting voor 2023	19
3. Conclusie en aanbevelingen	22
3.1 Conclusies	22
3.2 Aanbevelingen	23
Referenties	25
Bijlage 1 - Ingediende begroting per activiteit voor 2023	26
Bijlage 2 - Aanvullende informatie beweegmakelaar	29

Samenvatting

Al enige tijd zijn in de gemeente Noordenveld drie beweegdorpen actief, namelijk Roden Fit & Gezond, Peize in Beweging en Bewegedorp Norg. De beweegdorpen proberen de gezondheid, leefbaarheid en sociale cohesie te verbeteren door sport- en beweegactiviteiten voor alle bewoners aan te bieden en te versterken. De activiteiten van de twee laatstgenoemde beweegdorpen zijn in 2018 en 2019 geëvalueerd. De stichting Roden Fit & Gezond is het 'jongste' beweegdorp en is destijds niet meegenomen in de evaluaties, omdat deze nog volop in ontwikkeling was. De gemeenteraad wil nu ook een evaluatieonderzoek naar de stichting Roden Fit & Gezond. De stichting ontvangt voor 2023 een incidentele subsidie van 30.000 euro.

Doel van dit onderzoek is meer zicht te geven op de resultaten van de activiteiten en een inschatting te maken of de opgestelde begroting voor 2023 realistisch is. Voor dit evaluatieonderzoek is gebruik gemaakt van drie verschillende dataverzamelmethode: een online vragenlijst onder deelnemers, interviews met diverse stakeholders en een documentenanalyse.

Op basis van de door het bestuur gegeven aantallen is in 2022 in totaal ongeveer tussen de 5.000 en 7.000 keer deelgenomen aan de activiteiten van de stichting. Dit betreft vooral een kwetsbare en oudere doelgroep. Uit de vragenlijst en interviews blijkt dat bijna alle deelnemers tevreden zijn over de activiteiten van de stichting. Nagenoeg alle deelnemers ervaren verschillende positieve effecten. Zo merken zij dat ze meer zijn gaan bewegen, meer vertrouwen hebben in bewegen, zich gezonder voelen, een betere conditie hebben en gezonder leven. Meer dan de helft van de deelnemers is door deelname lid geworden van een sportvereniging. Het Vario-programma lijkt hier een belangrijke bijdrage aan te leveren.

In de interviews wordt een aantal kansen benoemd. Zo denken geïnterviewden dat met een stevigere inzet van een beweegmakelaar meer mensen bereikt kunnen worden en het Vario-programma versterkt kan worden. Ook zien ze kansen voor intensievere samenwerking met lokale organisaties en hopen enkelen dat de stichting meer aandacht ontwikkelt voor andere doelgroepen. Met name de jeugd wordt als kansrijke en belangrijke doelgroep gezien om de doelen van de stichting en het gemeentelijke sport-, beweeg- en gezondheidsbeleid te bereiken.

De stichting is voornemens in 2023 volop in te zetten op de beweegmakelaar. Deze wordt in 2023 anderhalve dag per week beschikbaar gesteld voor cliënten en kan hen helpen passend beweegaanbod te vinden. De begroting voor 2023 laat zien dat de inzet van de beweegmakelaar hier het zwaarst op drukt. Een vergelijking van het uurloon voor de beweegmakelaar met vergelijkbare hbo-functies laat zien dat dit marktconform is. De overige begrote bedragen voor de geplande activiteiten zijn uitvoerig toegelicht. De conclusie is dat de begroting realistisch is, mits het negatieve resultaat dat de stichting voor 2023 heeft begroot, afgedekt kan worden met de reserves van de stichting uit 2022.

Op basis van het onderzoek wordt geadviseerd het plan om het Vario-programma te versterken door te zetten. De resultaten laten zien dat dit programma deelnemers helpt zich te oriënteren op verschillende sporten en een grote groep laat doorstromen naar sportverenigingen. De samenwerking met sportverenigingen binnen het Vario-programma past daarnaast bij de doelen van de beweegdorpen om bewoners in beweging te krijgen en de samenwerking in de sport- en beweegsector van Roden te verstevigen. Tot slot wordt geadviseerd komend jaar te gebruiken om andere doelgroepen te verkennen. Met name het ontwikkelen van aanbod voor een jongere doelgroep is kansrijk. Daarnaast wordt geadviseerd het beweeggedrag van kwetsbare doelgroepen in Roden inzichtelijk te maken, zodat in de toekomst voor alle inwoners van Roden sporten en bewegen laagdrempelig is.

1. Inleiding

1.1 Introductie en aanleiding

Al enige tijd zijn in de gemeente Noordenveld drie beweegdorpen actief: Roden Fit & Gezond, Peize in Beweging en Beweegdorp Norg. De beweegdorpen proberen de gezondheid, leefbaarheid en sociale cohesie te verbeteren door sport- en beweegactiviteiten voor alle bewoners aan te bieden en te versterken. Deze doelstelling sluit aan op het gemeentelijke gezondheids-, sport- en beweegbeleid (Beweegdorpen Noordenveld, 2021).

De beweegdorpen Beweegdorp Norg (opgericht in 2011) en Peize in Beweging (opgericht in 2017) hebben de afgelopen jaren hun meerwaarde aangetoond (Nieuwenhuis-Leijenhorst & Boers, 2020a, 2020b). De stichting Roden Fit & Gezond is het 'jongste' beweegdorp en nog volop in ontwikkeling. De stichting heeft de organisatiestructuur bijgesteld en er is een bestuur gevormd. Hoewel gedurende de coronapandemie de werkzaamheden van de stichting voor het grootste deel stil kwamen te liggen, ontwikkelt zij zich door als een koepelorganisatie voor Roden en omstreken met als doel: het bevorderen van de gezondheid van inwoners van Roden en omstreken door sport, bewegen en voorlichting (Gemeenteraad Noordenveld, 2022). De stichting probeert dit doel te bereiken door beweegactiviteiten op te zetten, organisatie en ondersteuning te bieden bij bestaande activiteiten en evenementen, nieuwe sport- en beweegvoorzieningen te realiseren en samenwerkingsverbanden op te zetten. Roden Fit & Gezond richt zich hierbij vooral op kwetsbare doelgroepen.

Onderzoeks- en adviesbureau Kennispraktijk heeft de resultaten en ervaren effecten van de activiteiten van Peize in Beweging en Beweegdorp Norg in 2018 en 2019 geëvalueerd. Roden Fit & Gezond was toen net gestart en werd niet meegenomen in deze evaluaties. Mede op basis van deze evaluaties is vanaf 2023 een structurele subsidie van 40.000 euro aan deze twee beweegdorpen toegekend. Voordat voor stichting Roden Fit & Gezond ook een structurele subsidie beschikbaar komt, wil de gemeenteraad een evaluatieonderzoek naar de stichting Roden Fit & Gezond. De stichting ontvangt voor 2023 daarom een incidentele subsidie van 30.000 euro.

Doel en onderzoeksvragen van deze evaluatie

De activiteiten van Roden Fit & Gezond zijn tot op heden niet geëvalueerd en de voorgelegde begroting is nog onvoldoende op waarde geschat. Doel van dit onderzoek is meer zicht te geven op de resultaten van de ingezette activiteiten en een inschatting te maken of de opgestelde begroting voor 2023 realistisch is. Vanuit beide doelen zijn de volgende twee vragen richtinggevend voor dit onderzoek:

1. *Wat zijn de resultaten en ervaren effecten van alle programma's, projecten en activiteiten van Roden Fit & Gezond vanaf 2018?*
2. *In hoeverre is de ingediende begroting van Roden Fit & Gezond voor 2023 realistisch in relatie tot de gevraagde subsidie?*

1.2 Opzet evaluatie

Voor dit evaluatieonderzoek hebben we gebruik gemaakt van drie verschillende dataverzamelmethodeën: een online vragenlijst onder deelnemers, interviews met diverse stakeholders en een documentenanalyse. Hieronder beschrijven we deze methoden nader.

Online vragenlijst

Om de tevredenheid en ervaren effecten te onderzoeken hebben we in november 2022 een online vragenlijst afgenomen onder deelnemers van de beweegactiviteiten van Roden Fit & Gezond. De stichting

heeft de e-mailadressen met toestemming van de deelnemers aan de onderzoekers verstrekt. Begin november hebben we een uitnodiging voor deelname aan de vragenlijst verstuurd en twee weken later een herinnering. Eind november is de vragenlijst afgesloten. In totaal hebben 48 deelnemers de vragenlijst ingevuld. Analyses hebben we uitgevoerd op basis van rechte tellingen en we hebben gekeken naar verschillen voor geslacht, leeftijd en huishouden.

Interviews

In november 2022 hebben we zeven semigestructureerde interviews online afgenomen. Twee interviews waren met drie bestuursleden van de stichting. In deze interviews stonden de begroting, activiteiten en de toekomstvisie van het bestuur centraal. De overige vijf interviews waren met samenwerkingspartners en een deelnemer. Aan de hand van een interviewleidraad hebben we gesproken over de activiteiten, de deelnemers, het bereik en samenwerkingsmogelijkheden voor de stichting. De interviews duurden gemiddeld 40 minuten.

Documentenanalyse

We hebben een documentenanalyse uitgevoerd om de onderzoeksvraag over de begroting te beantwoorden. De stichting heeft documenten van de jaarrekening, financiële verantwoording en de begroting voor 2023 aangeleverd bij de onderzoekers. Voorafgaand aan de evaluatie was overigens de opdracht de meerjarenbegroting te toetsen. Eind november bleek echter dat de stichting enkele beleidsaanpassingen had gemaakt (deze worden in het rapport nader toegelicht), waardoor de eerder opgestelde meerjarenbegroting (Notitie beweegdorpen, 2021) achterhaald was. Door tijdsgebrek heeft de stichting geen meerjarenbegroting in kunnen leveren en hebben we in overleg met de beleidsambtenaar Sport besloten de oorspronkelijke opdracht om de meerjarenbegroting te toetsen bij te stellen naar het toetsen van de begroting voor 2023.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de resultaten. In paragraaf 2.1 presenteren we de deelnemerscijfers van de activiteiten die de stichting in 2022 heeft uitgevoerd. In paragraaf 2.2 presenteren we de resultaten van de online vragenlijst en in paragraaf 2.3 die van de interviews. We sluiten het hoofdstuk af met de analyse van de begroting voor 2023. In hoofdstuk 3 trekken we conclusies en doen we aanbevelingen voor de gemeente en de stichting.

2. Resultaten

In dit hoofdstuk geven we inzicht in de activiteiten van de stichting (paragraaf 2.1) en presenteren we de resultaten van de vragenlijst die we onder de deelnemers hebben afgenomen (paragraaf 2.2). In paragraaf 2.3 geven we de resultaten uit de interviews weer en in paragraaf 2.4 beschrijven we de analyse van de begroting voor 2023 die de stichting heeft ingediend.

2.1 De activiteiten van de stichting

In tabel 2.1 staan de activiteiten die onder de vlag van de stichting zijn uitgevoerd. Een aantal van deze activiteiten biedt de stichting al enkele jaren aan (met uitzondering van tijdens de coronapandemie) en andere (Avond4Daagse en Wandeltocht Klaverblad van Noordenveld) zijn overgenomen van de onlangs opgeheven Stichting Sportstimulering Noordenveld. Het Vario-programma startte in 2014 en is in 2016 vanuit de stichting doorgezet. In 2015 is eenmalig het GALM-project aangeboden.

De meeste activiteiten hebben als doel om met name kwetsbare ouderen op laagdrempelige wijze in beweging te brengen. Er wordt samengewerkt met lokale en landelijke partners uit verschillende sectoren, zoals sport, welzijn, gezondheid en onderwijs. De deelnemersaantallen zijn een ruwe schatting van het bestuur van de stichting. Op basis van de door het bestuur gegeven aantallen is in 2022 in totaal ongeveer tussen de 5.000 en 7.000 keer deelgenomen aan de activiteiten van de stichting. Dit zijn niet allemaal unieke deelnemers. Sommige mensen doen aan meerdere activiteiten mee.

Tabel 2.1 Activiteiten aangeboden door de stichting Roden Fit & Gezond

Naam activiteit	Deelnemers in 2022	Frequentie	Startjaar Roden Fit & Gezond
Vario-programma	15	Wekelijks	2014
GALM	243	Eenmalig	2015
Wandelchallenge	100	Wekelijks	2016
Nationale Diabetes Challenge	30	Wekelijks in voor- en najaar	2016
Doortrappen	10	Wekelijks in voor- en najaar	2016
Avond4Daagse	1.200	Jaarlijks	2022
Wandeltocht Klaverblad van Noordenveld	350	Jaarlijks	2022

Bron: Mulier Instituut, Evaluatie Roden Fit & Gezond, 2022.

2.2 Resultaten vragenlijst onder deelnemers

In deze paragraaf presenteren we de resultaten uit de vragenlijst.

Beschrijving van de respondenten

In tabel 2.2 is te zien dat de groep respondenten¹ die de vragenlijst hebben ingevuld voor 60 procent uit vrouwen bestaat en voor 40 procent uit mannen. De meeste deelnemers zijn tussen de 66 en 75 jaar. De gemiddelde leeftijd is 69 jaar. De jongste deelnemer is 37 en oudste 80 jaar. Veruit de meeste deelnemers (85%) wonen in Roden. Een klein aantal woont in Peize (2%) en de overige 13 procent komt uit

¹ In het vervolg aangeduid als 'deelnemers'.

Groningen, Nietap, Altena en Roderesch. Gevraagd naar de samenstelling van het huishouden is 52 procent samenwonend en 44 procent alleenstaand.

Tabel 2.2 Achtergrondkenmerken van de respondenten (in procenten, n=48)

Geslacht	Man	40%
	Vrouw	60%
Leeftijd	Jonger dan 66 jaar	25%
	66-75 jaar	54%
	Ouder dan 75 jaar	21%
Woonplaats	Roden	85%
	Peize	2%
	Anders	13%
Huishouden	Samenwonend	52%
	Alleenstaand	44%
	Anders	4%

Bron: Mulier Instituut, Evaluatie Roden Fit & Gezond, 2022.

Deelname aan activiteiten van de stichting

De meeste deelnemers hebben deelgenomen en/of nemen deel aan het Vario-programma (zie figuur 2.1), gevolgd door de Wandelchallenge en de Wandeltocht Klaverblad van Noordenveld. Mannen doen iets vaker dan vrouwen mee aan GALM en de Wandeltocht Klaverblad van Noordenveld. Vrouwen doen vaker mee aan Doortrappen, Avond4Daagse en de Nationale Diabetes Challenge (niet in figuur). Onder ‘anders’ gaven de deelnemers activiteiten op als aquajogging, deelname aan wandelgroep, 4mijl4you en kennismaking met diverse sporten (wat waarschijnlijk valt onder het Vario-programma).

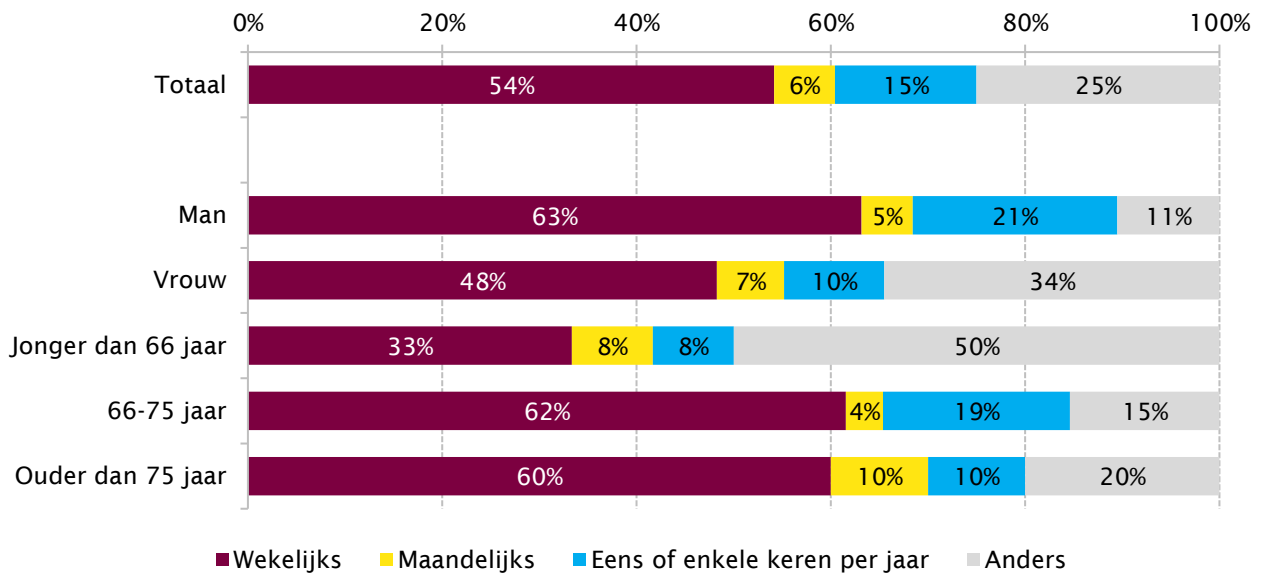
Figuur 2.1 Deelname aan activiteiten (in procenten, n=48, meerdere antwoorden mogelijk)

Bron: Mulier Instituut, Evaluatie Roden Fit & Gezond, 2022.

lets meer dan de helft (54%) neemt wekelijks deel aan de activiteiten, enkelen (6%) maandelijks, 15 procent enkele keren per jaar en een kwart 'anders' (zie figuur 2.2). Mannen (63%) nemen vaker wekelijks aan de activiteiten deel dan vrouwen (48%). Deelnemers jonger dan 66 jaar nemen minder frequent deel (33% wekelijks) dan deelnemers van 66 tot en met 75 jaar (62% wekelijks) en deelnemers ouder dan 75 jaar (60% wekelijks).

Figuur 2.2 Frequentie deelname aan activiteiten, naar achtergrondkenmerken (in procenten, n=48)

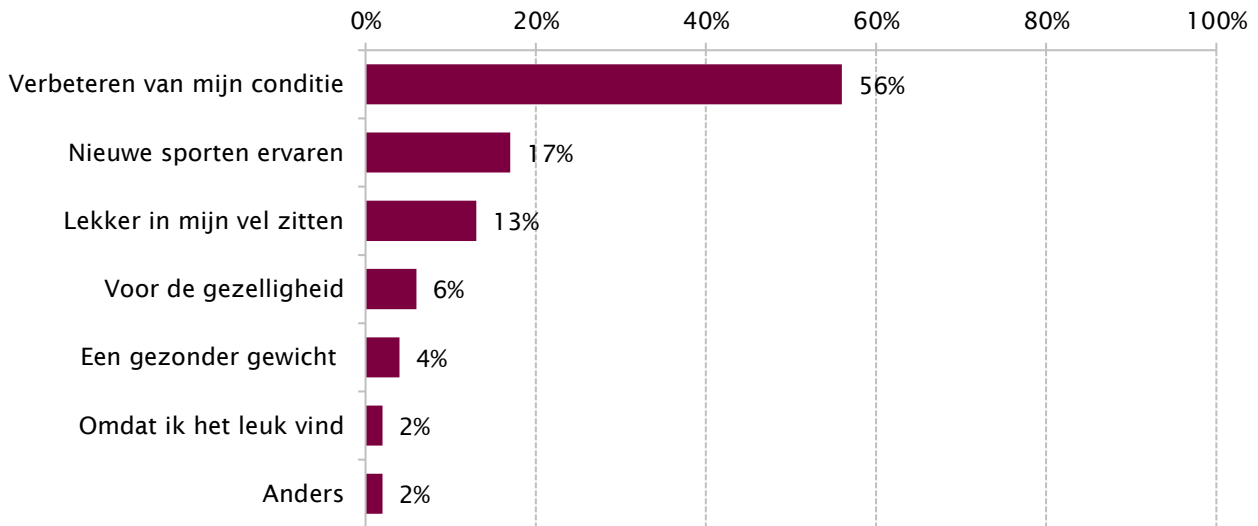

Bron: Mulier Instituut, Evaluatie Roden Fit & Gezond, 2022.

Motieven voor deelname

In figuur 2.3 staan de voornaamste motieven die deelnemers geven om deel te nemen aan de activiteiten van Roden Fit & Gezond. Meer dan de helft (56%) geeft het verbeteren van de conditie als voornaamste reden. 17 procent noemt het ervaren van nieuwe sporten als voornaamste reden en 13 procent geeft aan dat zij door deelname lekkerder in hun vel zitten. Verschillen in geslacht zitten met name in het motief 'lekker in je vel zitten'. Mannen (21%) geven die reden vaker dan vrouwen (7%, niet in figuur). De leeftijdsgroep jonger dan 66 jaar vindt het verbeteren van de conditie even belangrijk als het ervaren van nieuwe sporten (beide 42%). Het verbeteren van conditie is voor de leeftijdsgroepen 66 tot en met 75 jaar (65%) en ouder dan 75 jaar (50%) het voornaamste motief (niet in figuur).

Figuur 2.3. Voornaamste motief voor deelname aan de activiteiten (in procenten, n=48)

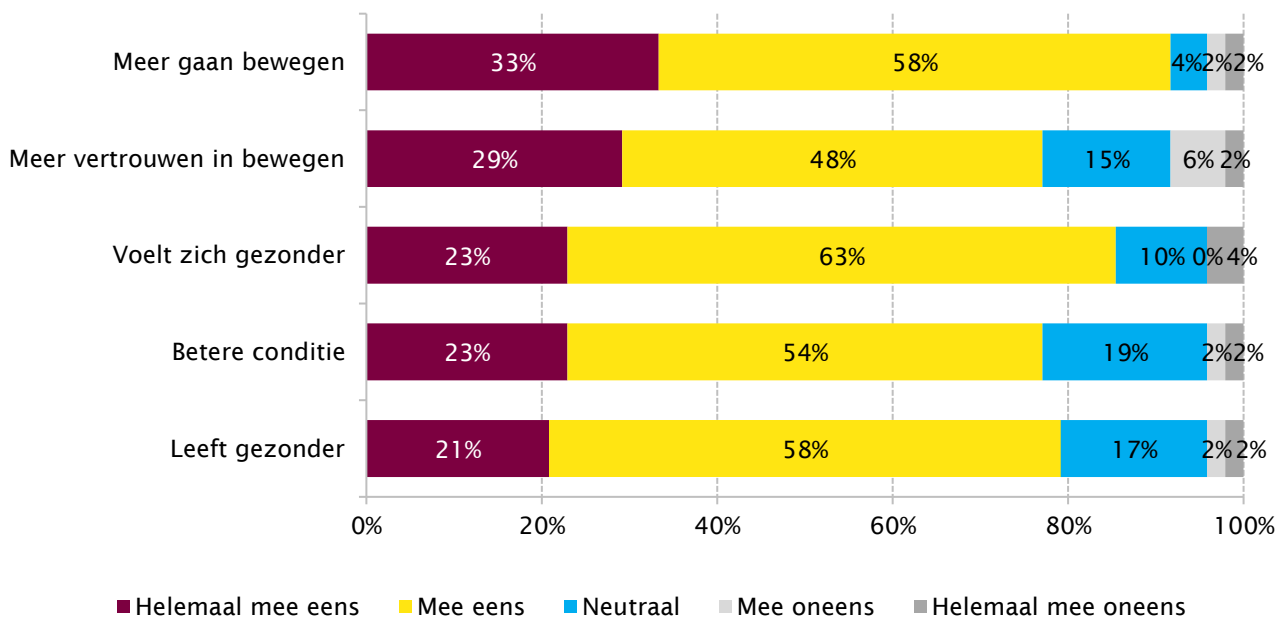

Bron: Mulier Instituut, Evaluatie Roden Fit & Gezond, 2022.

Ervaren effecten na deelname aan de bewegactiviteiten

We hebben de deelnemers gevraagd wat volgens hun eigen ervaring de effecten zijn na deelname aan de activiteiten van de stichting (zie figuur 2.4). Bijna alle deelnemers (91%) zijn het er (helemaal) mee eens dat zij meer zijn gaan bewegen. Meer dan drie kwart ervaart dat ze meer vertrouwen hebben gekregen in bewegen. 86 procent voelt zich gezonder, meer dan drie kwart ervaart een betere conditie te hebben gekregen en 79 procent herkent dat zij door deel te nemen aan de activiteiten gezonder leven.

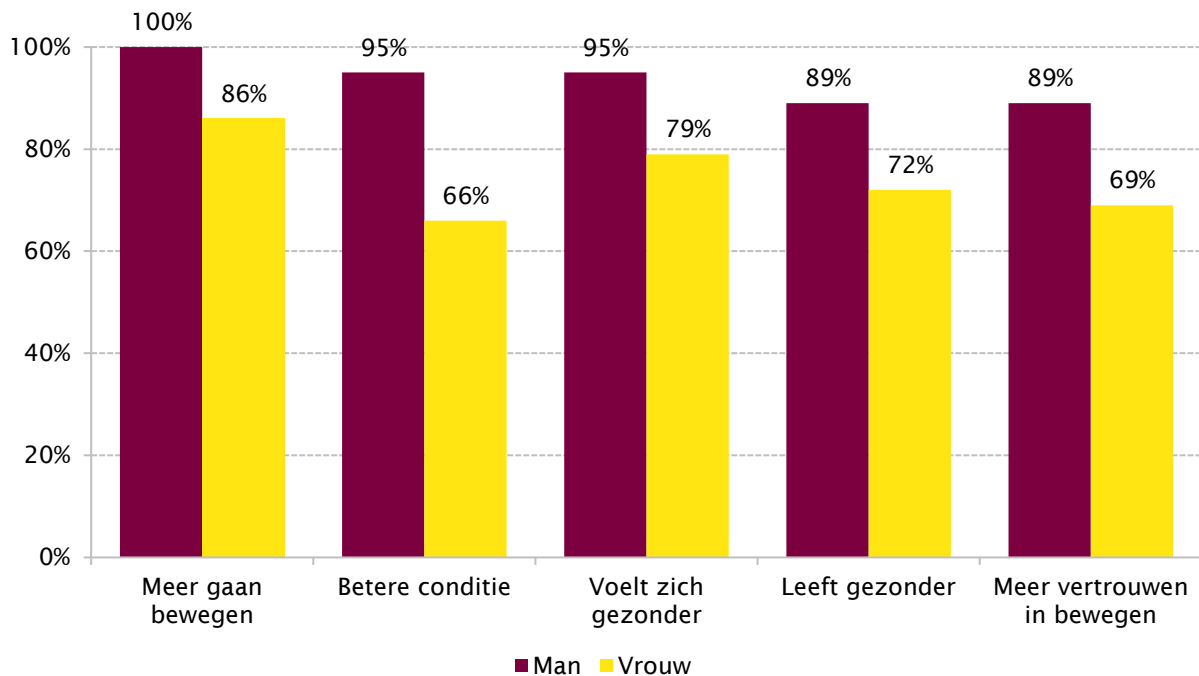
Figuur 2.4. Ervaring wat de bewegactiviteiten hebben opgeleverd (in procenten, n=48)

Bron: Mulier Instituut, Evaluatie Roden Fit & Gezond, 2022.

De deelnemers die (helemaal) mee eens hebben geantwoord op de ervaren effecten, staan naar geslacht weergegeven in figuur 2.5. Duidelijk is te zien dat mannen over alle ervaren effecten positiever zijn dan vrouwen. Dat hangt waarschijnlijk samen met de hogere frequentie in deelname (zie figuur 2.2).

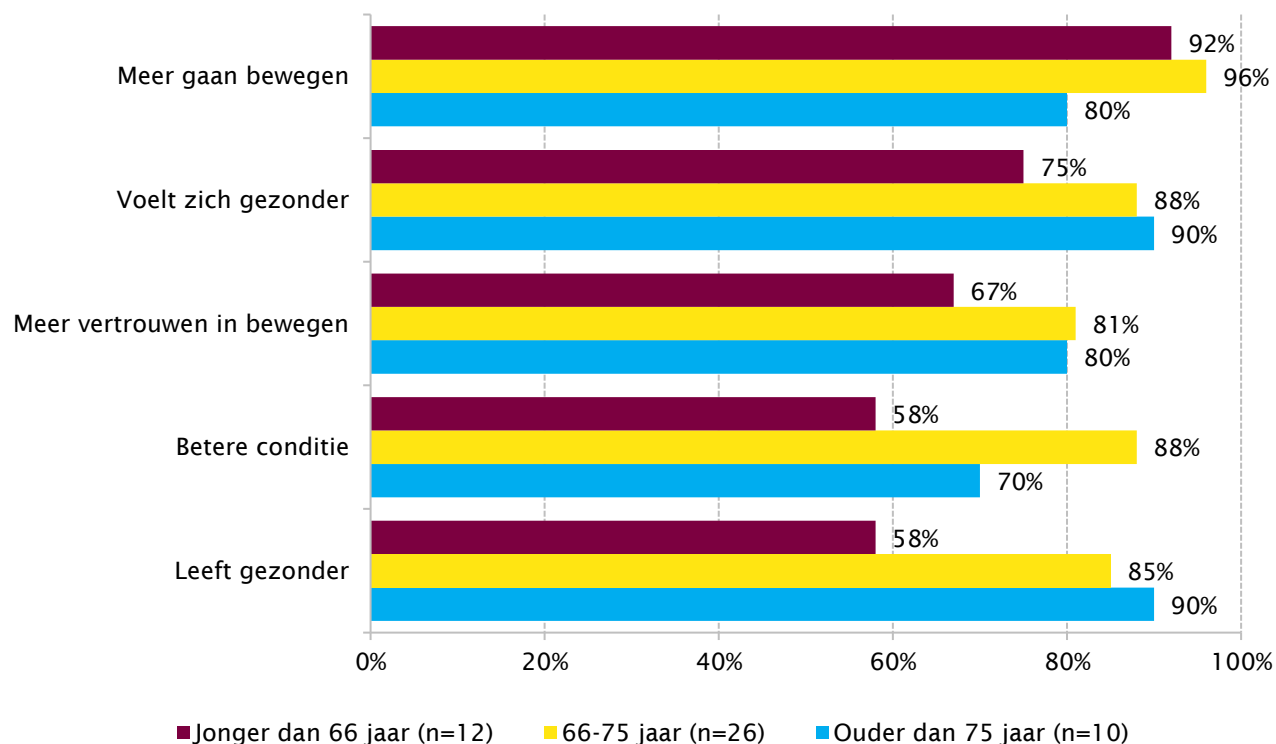
Figuur 2.5. Positief over de ervaren effecten na deelname aan de activiteiten, naar geslacht (in procenten, n=48)

Bron: Mulier Instituut, Evaluatie Roden Fit & Gezond, 2022.

In figuur 2.6 is te zien dat deelnemers jonger dan 66 jaar minder vaak ervaren een betere conditie te hebben gekregen en gezonder te leven door deelname (beide 58%). De hogere twee leeftijdsgroepen zijn gemiddeld genomen het meest positief over de effecten die zij ervaren van deelname. Hier is opnieuw een samenhang met de frequentie te zien: de oudere groepen nemen vaker deel (figuur 2.2). Gekeken naar huishouden ervaren vooral alleenstaanden zich gezonder te voelen (90%) en samenwonenden vooral meer te bewegen (96%; niet in figuur).

Figuur 2.6. Positief ervaren effecten na deelname aan de activiteiten, naar leeftijd (in procenten, N=48)

Bron: Mulier Instituut, Evaluatie Roden Fit & Gezond, 2022.

Naar aanleiding van de ervaren effecten konden deelnemers opmerkingen achterlaten. De meeste opmerkingen gaan over de bijdrage die de activiteiten van Roden Fit & Gezond hebben gehad bij het lid worden van een sportvereniging of -aanbieder. Een exemplarische reactie was:

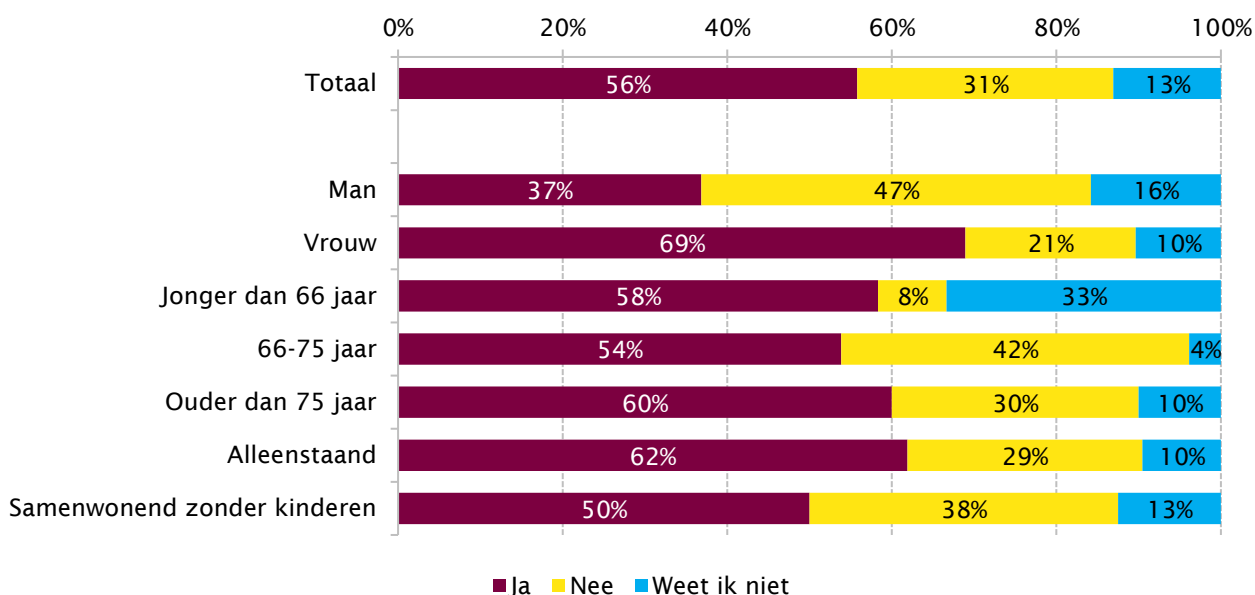
‘Oprichting OldStars walking korfbal bij kv Noordenveld geïntroduceerd (i.o.m. NOF, Win Sportcoaches) in juni 2021. Inmiddels 30 deelnemers en een doorslaand succes.’

Lidmaatschap bij sportaanbieder na deelname

We hebben de deelnemers gevraagd of zij naar aanleiding van deelname aan de beweegactiviteiten van Roden Fit & Gezond lid zijn geworden van een sportvereniging of -aanbieder (bijvoorbeeld een sportschool). In figuur 2.7 is te zien dat ruim de helft (56%) van de deelnemers deze vraag positief beantwoordt. Voor bijna een derde (31%) geldt dit niet en 13 procent weet het niet.

Meer vrouwen (69%) dan mannen (58%) geven aan lid te zijn geworden van een sportvereniging. Tussen de leeftijdsgroepen en huishoudens zien we geen grote verschillen. Enigszins opvallend is dat een derde van de deelnemers jonger dan 66 jaar niet weet of zij door deelname lid zijn geworden van een sportvereniging of -aanbieder. Mogelijk is deze groep wel lid geworden, maar weten ze niet of dit komt door deelname aan de activiteiten van de stichting.

Figuur 2.7. Lid geworden van sportvereniging of -aanbieder als gevolg van deelname aan de activiteiten, naar geslacht en leeftijd (in procenten, n=48)

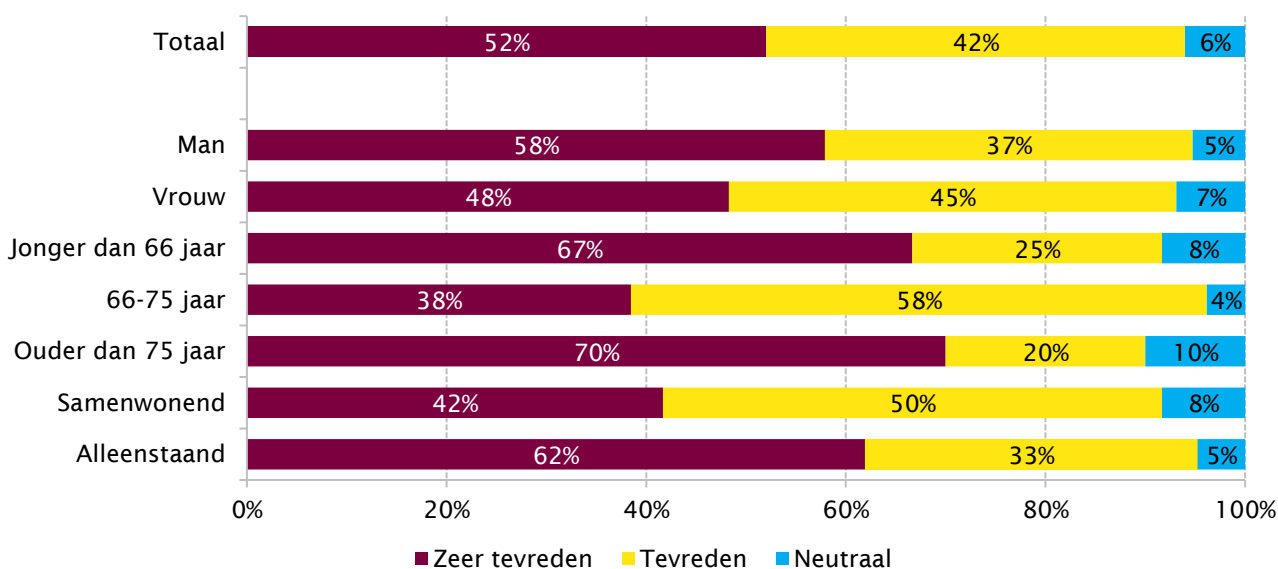

Bron: Mulier Instituut, Evaluatie Roden Fit & Gezond, 2022.

Tevredenheid van de deelnemers

In figuur 2.8 zien we de tevredenheid van de deelnemers over de beweegactiviteiten van de stichting. Dit hebben we gevraagd op een vijfpuntsschaal. Geen enkele deelnemer was (zeer) ontevreden, waardoor deze categorieën wegvallen in de figuur. 52 procent was zeer tevreden, 42 procent tevreden en 6 procent neutraal. Iets meer mannen zijn (zeer) tevreden (95%) dan vrouwen (93%). Hoewel een relatief klein gedeelte van de leeftijdsgroep 66 tot en met 75 jaar (38%) zeer tevreden is, zijn meer deelnemers uit deze groep (zeer) tevreden (96%) dan uit de jongere (92%) of oudere leeftijdsgroep (90%). Tot slot zijn iets meer alleenstaanden (95%) (zeer) tevreden dan samenwonenden (92%).

Figuur 2.8. Tevredenheid over activiteiten, naar achtergrondkenmerken (in procenten, n=48)

Bron: Mulier Instituut, Evaluatie Roden Fit & Gezond, 2022.

Naar aanleiding van de vraag over de tevredenheid konden deelnemers opmerkingen achterlaten. 39 deelnemers hebben een korte reactie gegeven. Al deze reacties waren positief van aard. De meeste opmerkingen gaan over de laagdrempeligheid om diverse sporten en beweegactiviteiten te kunnen ontdekken. Het Vario-programma wordt hier meermaals genoemd.

‘Tijdens het Vario-programma maak je sporten mee die je misschien anders niet zo snel zou doen. Op deze manier heeft het voor mij goed gewerkt.’

‘Door het programma ook sporten gedaan die ik anders nooit zou doen. Realisatie dat je altijd iets kan doen. Ook simpele dingen als traplopen en vaker de fiets pakken.’

Daarnaast geven veel deelnemers aan dat zij de organisatie en de begeleiding goed vinden.

‘Goede activiteiten. Ik kan wekelijks deelnemen. Zeer goede sfeer en begeleiding. Aangezien ik veel lichamelijke problemen heb is dit een uitdaging om iets te doen in groepsverband. Alleen kom ik er niet toe.’

Tot slot geven veel deelnemers aan dat zij naast het bewegen juist ook het sociale aspect heel erg waarderen.

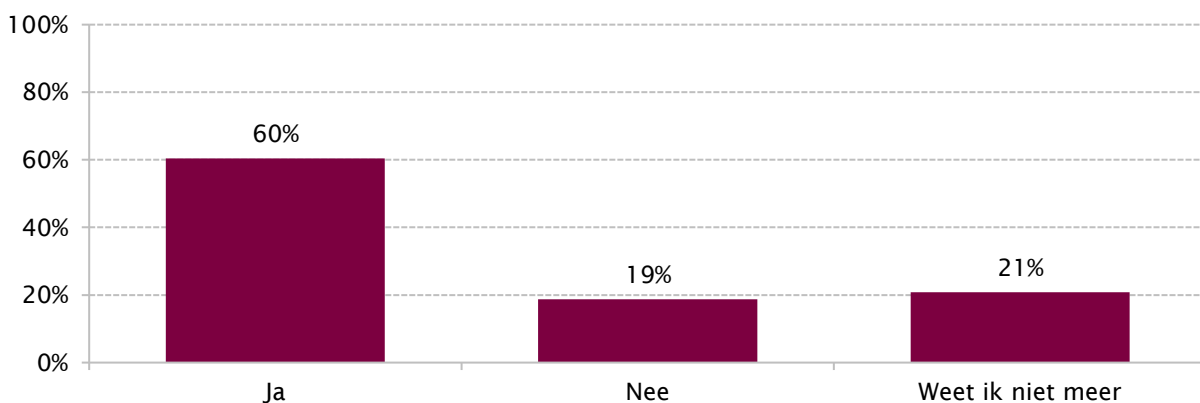
‘Voel me erbij thuis, beweeg meer dan voorheen, vind het gezellig, tref daar mensen die ook buiten de sportactiviteiten elkaar opzoeken (gezamenlijke uitstapjes, samen naar theater, etc.).’

‘Programma was erg leuk om te doen, leuke mensen ontmoet en door de jaren heen vele kilo's lichter door meer te bewegen en ook anders te eten.’

Eigen bijdrage

De stichting rekent voor sommige activiteiten een eigen bijdrage. Daarom hebben we gekeken naar het aantal deelnemers dat een eigen bijdrage betaalt (zie figuur 2.9). Van de deelnemers die de vragenlijst hebben ingevuld heeft 60 procent weleens een eigen bijdrage betaald voor deelname aan de activiteiten van de stichting. 19 procent betaalde nooit een eigen bijdrage en 21 procent weet het niet meer.

Figuur 2.9. Deelnemers die weleens een eigen bijdrage hebben betaald voor deelname aan de activiteiten (in procenten, n=48)

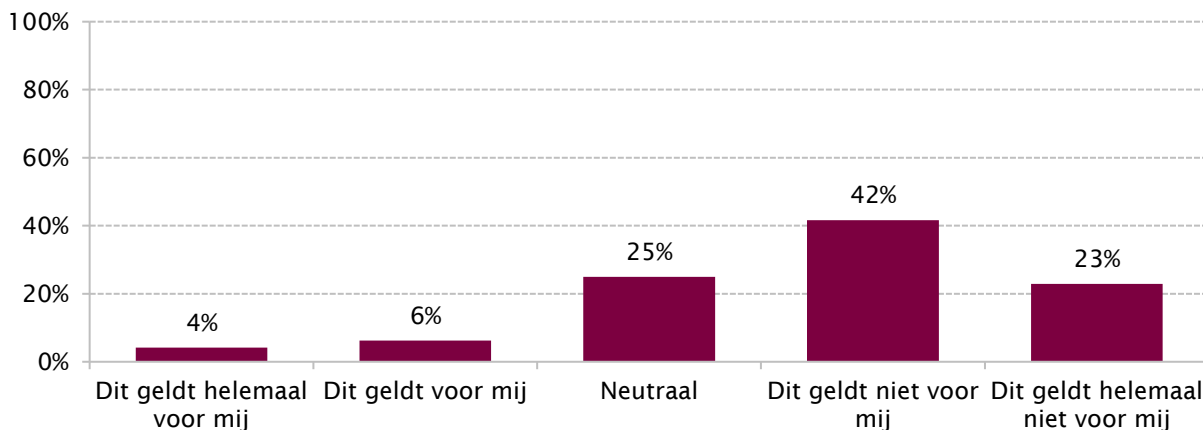

Bron: Mulier Instituut, Evaluatie Roden Fit & Gezond, 2022.

Vervolgens hebben we gevraagd in hoeverre de deelnemers een eigen bijdrage voor deelname aan de activiteiten van de stichting in de toekomst als belemmering ervaren (zie figuur 2.10). 65 procent van de

deelnemers ervaart dit (helemaal) niet als belemmering. Een kwart is neutraal en 10 procent ervaart dit als een belemmering.

Figuur 2.10. Eigen bijdrage als belemmering voor toekomstige deelname aan activiteiten (in procenten, n=48)

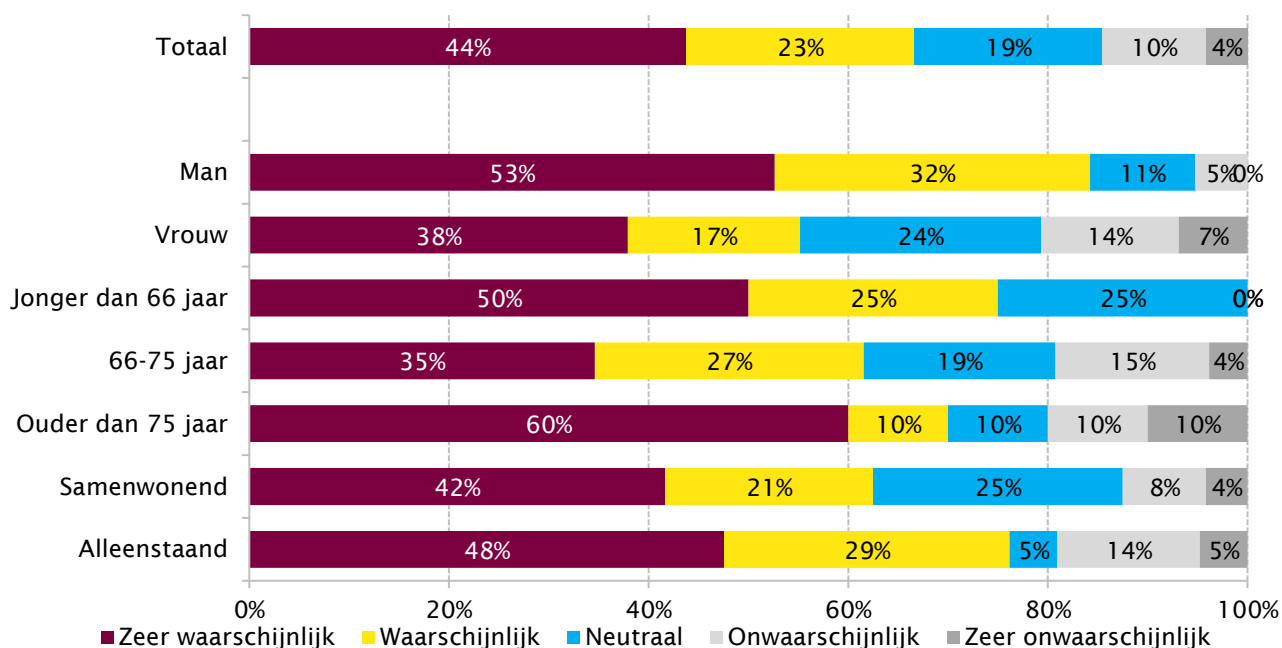

Bron: Mulier Instituut, Evaluatie Roden Fit & Gezond, 2022.

Verwachte toekomstige deelname

Tot slot hebben we de deelnemers gevraagd of zij in de toekomst naar verwachting zullen (blijven) deelnemen aan de activiteiten van de stichting (zie figuur 2.11). 67 procent acht dit (zeer) waarschijnlijk. 19 procent is neutraal en 14 procent acht dit (zeer) onwaarschijnlijk.

Figuur 2.11. Toekomstige deelname aan activiteiten, naar achtergrondkenmerken (in procenten, n=48)

Bron: Mulier Instituut, Evaluatie Roden Fit & Gezond, 2022.

Een deelnemer gaf in de opmerkingen aan:

‘Het is een stok achter de deur om hieraan mee te doen, voor mijn gezondheid en omdat het in groepsverband beoefenen stimuleert om te gaan.’

2.3 Resultaten interviews

In deze paragraaf geven we de analyse van de interviews weer. Uit de analyse kwamen drie onderwerpen naar voren: opmerkingen over de activiteiten, over de ervaren effecten en over de mogelijkheden en kansen voor de stichting.

Ontstaan van activiteiten

In de interviews kwamen vier activiteiten die de stichting onderneemt ter sprake: het Vario-programma, de wandelgroep, de fietsgroep en de Avond4Daagse. De samenwerkingspartners en deelnemer waren betrokken bij een of meerdere daarvan.

Ontstaan stichting en het Vario-programma

Het Vario-programma laat nieuwe deelnemers twaalf weken kennismaken met verschillende sporten. Verschillende sportaanbieders en een projectleider organiseerden de uitvoering hiervan vanaf 2014. Dit programma werd gefinancierd door een sportimpuls-subsidie vanuit ZonMw. Deze subsidie kwam te vervallen, waardoor ook het Vario-programma stopte.

‘Het was heel erg leuk, maar er werd gelijk medegedeeld: we stoppen ermee, de centen zijn op.’ (Bestuurslid)

De projectleider en een oud-deelnemer van het Vario-programma ontvingen signalen dat in Roden veel behoefte was aan een dergelijk programma. Dit was de reden om in 2016 een stichting op te richten met als doel het programma te laten voortbestaan. Het Vario-programma vindt in deze constructie sinds 2016 twee keer per jaar plaats. De afgelopen twee keer heeft de stichting samengewerkt met een trainer die sportklassen organiseert voor onder andere ouderen. De deelnemers draaien mee in bestaande sportklassen, die worden aangepast op het gebied van intensiviteit en techniek, zodat zij volledig mee kunnen doen.

‘Deelnemers doen mee aan bestaande lessen, dan maak je gelijk contact met de andere leden.’ (Trainer)

Het doel van het Vario-programma is niet alleen mensen in beweging te krijgen, maar ook te houden. Doordat mensen kennis kunnen maken met de sfeer van de verenigingen hopen de verenigingen nieuwe leden aan zich te binden.

‘Mensen blijven hangen en worden lid.’ (Trainer)

Sinds een jaar werkt de stichting bij het Vario-programma samen met een fysiotherapeut. Deze houdt zich voor de stichting bezig met het testen van de deelnemers om te achterhalen hoe fit zij zijn en aan welke sporten zij eventueel kunnen meedoen.

Wandelgroep

De Wandelgroep is ontstaan vanuit een verzoek van de POH Diabetes. Na overleg in 2015 heeft de stichting dit in 2016 opgepakt door te starten met de Nationale Diabetes Challenge. Toen deze afgelopen was, is besloten door te gaan met de wandelgroep.

‘Op elk moment in het jaar kunnen mensen ermee beginnen.’ (Beweegmakelaar)

‘De wandelgroep vertrekt twee keer per week en bestaat uit drie groepen die elk een andere afstand lopen naar de fitheid van de deelnemers. Ik zit bij de rollatorgang.’ (Deelnemer)

Tijdens de wandelgroep loopt een fysiotherapeut mee, die oefeningen doet met deelnemers om de mobiliteit en het evenwicht te verbeteren. De wandeling wordt afgesloten op een gezamenlijke locatie om nog wat te drinken.

‘Verschillende groepen komen bij elkaar en hebben een praatje en drinken een bakkie.’ (Fysiotherapeut)

Fietsgroep

De fietsgroep is ontstaan vanuit het Vario-programma. In dat programma was fietsen opgenomen onder leiding van de WTC (een bestaande wielergroep). Het niveau van de deelnemers was zo laag dat doorstromen naar de WTC geen optie was. Toen is een eigen fietsgroep ontstaan. De fietsgroep vertrekt één keer per week en is ontstaan uit deelnemers van de wandelgroep. Een groep van ongeveer tien tot twintig personen fietst een afstand van ongeveer 30 kilometer. Halverwege wordt een pauze ingelast om wat te drinken en bij te kletsen.

‘Na 15 kilometer [fietsen] gaan we altijd even koffiedrinken.’ (Deelnemer)

Avond4Daagse

Zoals eerder beschreven zijn enkele activiteiten niet uit de stichting of de leden van de stichting voortgekomen. De Avond4Daagse valt hieronder. In eerste instantie viel de organisatie (en de daaruit voortvloeiende subsidie) onder Stichting Sportstimulering Noordenveld. Deze stichting stopte en daarmee ook de subsidie. Uit praktische overwegingen is gekozen de Avond4Daagse onder te brengen bij stichting Roden Fit & Gezond. Hierdoor kon opnieuw subsidie worden aangevraagd en kon de Avond4Daagse doorgang vinden, tot vreugde van de wandelaars.

‘De deelnemers waarderen enorm wat ze [stichting Roden Fit & Gezond] doen.’
(Werknemer WiN)

Ervaren effecten

In alle interviews werden de vele positieve ervaren effecten van deelname aan de activiteiten van de stichting benoemd. Een fysiotherapeut ziet fysieke vooruitgang bij deelnemers. Een deelnemer bevestigt deze fysieke verbetering. Bestuursleden van de stichting en de samenwerkingspartners benadrukken het positieve sociale effect dat de activiteiten hebben op de deelnemers.

Fysieke aspecten

Een deelnemer van onder andere de fiets- en wandelgroep geeft aan er lichamelijk flink op vooruit gegaan te zijn. In eerste instantie was het fietsen een conditionele uitdaging, maar al snel bleek dit beter te gaan.

‘Ik kon het eerst niet bijbenen, maar later wel. Nu is 25-30 km geen probleem meer.’
(Deelnemer)

Ook geeft de deelnemer aan dat het direct te merken is in de weken waarin hij heeft meegedaan aan de activiteiten van de stichting. Tijdens (wekelijkse) ziekenhuiscontroles is er volgens de deelnemer een

positief verband tussen de weken waarin hij aan de activiteiten heeft meegedaan en positieve testuitslagen. Daarnaast verbetert de inspanning tijdens de activiteiten de balans van de deelnemers.

‘Ik kan weer naar mijn auto lopen zonder rollator.’ (Deelnemer)

Sociale aspecten

Tijdens de activiteiten staat bewegen centraal, maar de sociale netwerken die tegelijkertijd ontstaan zijn volgens de geïnterviewden net zo belangrijk. Ouderen gaan er niet vaak alleen op uit om te bewegen, zegt een deelnemer.

‘Wandelen alleen ga ik niet doen.’ (Deelnemer)

Doordat de deelnemers onderdeel uitmaken van een groep, komen ze in aanraking met nieuwe mensen. Bij de eet- en drinkpauzes aan het begin, halverwege of aan het einde van de activiteiten maken deelnemers een praatje en is het gezellig.

‘Mensen krijgen meer kennis van elkaar.’ (Deelnemer)

Dit zorgt ervoor dat binnen het sociale netwerk ook een lichte sociale verplichting tot stand komt. Deelnemers houden elkaar betrokken, doordat ze de anderen niet in de steek willen laten.

‘Het is een stok achter de deur, je laat de anderen niet in de steek.’ (Deelnemer)

Mogelijkheden en kansen voor de stichting

Tijdens de interviews zijn de samenwerkingspartners en deelnemer gevraagd naar nieuwe mogelijkheden en kansen voor de stichting met betrekking tot de activiteiten en het huidige aanbod. Deze hebben we onderverdeeld in het type activiteiten en beweegmakelaar, samenwerkingsmogelijkheden en het verkennen van nieuwe doelgroepen.

Type activiteiten en beweegmakelaar

Uit de interviews blijkt dat de activiteiten over het algemeen een succes zijn. Toch worden kansen genoemd ten opzichte van het huidige aanbod. Het huidige aanbod wordt frequent en structureel georganiseerd, maar er liggen nog kansen in de diversiteit van de activiteiten. Ondervraagden geven aan dat de kracht van het Vario-programma niet alleen in de mogelijkheid zit om verschillende sporten te proberen en te kijken wat bij iemand past, maar dat het ook uitdagend en stimulerend werkt om steeds wat nieuws te proberen.

Het bestuur denkt met de inzet van een beweegmakelaar het aanbod van het Vario-programma te kunnen versterken. Dan kan gesport worden in kleinere groepen en kunnen deelnemers op elk moment het programma instappen (nu is dat twee keer per jaar). Het overige aanbod van de stichting richt zich voornamelijk op laagdrempelige activiteiten zoals wandelen en fietsen. Volgens verschillende geïnterviewden ligt hier ruimte om meer diverse activiteiten te organiseren.

‘Al die verschillende sporten, overal een klein beetje van, dat vond ik wel heel leuk [...] we zijn geen profs, maar anders kom je er niet aan toe.’ (Deelnemer)

Meer samenwerking biedt kansen

De stichting werkt samen met verschillende partners. Deze samenwerking wordt over het algemeen als positief ervaren. De kansen op het gebied van samenwerking richten zich vooral op een verbreding naast de bestaande samenwerkingen. Door contact te zoeken met vergelijkbare organisaties in de buurt

(bijvoorbeeld beweegdorp Norg en Peize in beweging) kunnen andere activiteiten worden aangeboden en nieuwe doelgroepen worden bereikt. Hier kan de stichting nog winst behalen. Zo werd bijvoorbeeld ingebracht dat de samenwerking met Welzijn in Noordenveld (WIN) versterkt mag worden.

Andere doelgroepen

Op dit moment richt de stichting zich vooral op de doelgroep kwetsbare ouderen. Er is ambitie om zich op andere doelgroepen binnen Roden te richten. Zo werd in de interviews meermaals de ambitie genoemd om meer te betekenen voor de jeugd. Onder het mom 'wie de jeugd heeft, heeft de toekomst' werd meermaals verwezen naar de beweegdorpen Norg en Peize, waar de samenwerking met scholen tot een breed aanbod heeft geleid.

Enkele bestuursleden gaven aan dat zij merken dat deze doelgroep om andere expertise vraagt, die zij momenteel als stichting niet voldoende in huis hebben. Een geplande activiteit (de Wijkenchallenge) kreeg het bestuur niet goed van de grond. Daarom heeft het bestuur voor 2023 besloten eerst de huidige activiteiten te versterken en uit te bouwen. Deze activiteiten richten zich op de doelgroep waarvoor zij wel over de juiste expertise beschikken. Een bestuurslid dat onlangs is aangesloten bij de stichting heeft aangegeven er werk van te willen maken om de doelgroep jongeren te betrekken.

'We zijn weer terug bij waar we goed in zijn; kijken hoe we kwetsbare doelgroepen in beweging kunnen krijgen.' (Bestuurslid)

2.4 Analyse van de begroting voor 2023

De gemeente Noordenveld heeft gevraagd een analyse te maken van de ingediende begroting voor 2023. In tabel 2.3 staat de begroting van de stichting voor 2023 die begin december bij de onderzoekers is ingediend. Deze begroting staat gepresenteerd zoals het bestuur deze heeft aangeleverd. We lichten eerst kort de begrote uitgaven voor 2023 toe en daarna de begrote inkomsten.

Begrote uitgaven voor 2023

Te zien is dat het bestuur verwacht voor 2023 een bedrag van 63.470,50 euro uit te geven aan de activiteiten die in de tabel vermeld staan. We bespreken vier uitgavenposten: de subsidie, de bewegingsmakelaar², de activiteiten en overige posten.

Subsidie

In de begroting voor 2023 heeft het bestuur een uitgavepost 'subsidie' opgenomen. Navraag bij het bestuur leerde dat deze uitgavepost bedragen betreft die door Roden Fit & Gezond worden uitgekeerd aan de activiteiten die zijn overgenomen van de onlangs opgeheven Stichting Sportstimulering Noordenveld. De stichting draagt dus in 2023 uit eigen reserves bij om die activiteiten te financieren. Het gaat om een bedrag van 3.450 euro verspreid over vier activiteiten: Klaverblad (600 euro), Avond4Daagse (500 euro), wandel- en fietsgroep (resp. 2.000 euro en 350 euro).

Het bestuur is in gesprek met de werkgroepen van deze activiteiten om deze tekorten in de toekomst te dekken vanuit andere inkomstenbronnen. Te denken valt aan het verhogen van een deelnemersbijdrage of het aantrekken van sponsors.

² In de sport- en beweegsector wordt dit een beweegmakelaar genoemd. Daarom hanteren we in dit rapport verder deze term.

Beweegmakelaar

De grootste post is het aanstellen van een beweegmakelaar. Er is al enige tijd een beweegmakelaar voor de stichting actief. Het idee is deze beweegmakelaar via een zzp-constructie in dienst te nemen voor 0,3 fte. Er is begroot op een uurloon van 66,55 euro. Deze beweegmakelaar heeft een hbo-diploma, is al enige jaren actief betrokken bij de stichting en heeft ruime ervaring met het in beweging brengen van een kwetsbaardere doelgroep. Het uurloon is vergelijkbaar met dat van een fysiotherapeut. Voor een startende fysiotherapeut ligt dit rond de 40 euro en voor een zeer ervaren fysiotherapeut rond de 80 euro per uur (Loonwijzer.nl,2022).

Het bestuur verwacht dat de beweegmakelaar contacten gaat leggen met meer sportverenigingen en paramedici. Ook verwijst deze cliënten door naar sport- en beweegactiviteiten die passen bij de behoeften en (fysieke) mogelijkheden. Nu start het Vario-programma twee keer per jaar.

Het bestuur verwacht dat het aantal deelnemers de komende jaren zal verdubbelen door de aanstelling van de beweegmakelaar (zie bijlage 2 voor meer informatie). Voor deze werkzaamheden heeft de beweegmakelaar een kantoor nodig, zodat deze bereikbaar is voor de doelgroep. De kosten voor kantoorhuur staan in tabel 2.3 opgenomen in de post voor de beweegmakelaar. In figuur B1.1 in bijlage 1 heeft het bestuur deze uitgesplitst.

Activiteiten

Voor alle activiteiten die het bestuur in 2023 van plan is uit te voeren is een begroting opgesteld (zie figuren in bijlage 1). Zoals eerder beschreven zijn deze niet allemaal opgesteld door het bestuur zelf, maar door de werkgroepen van elke activiteit. Het Vario-programma staat niet op de begroting, omdat dit in 2023 valt onder de uren van de beweegmakelaar.

Voor de Avond4Daagse zijn de werkelijke kosten van 2019 en 2022 toegevoegd (zie figuur B1.3 in bijlage 1), voor de overige activiteiten die eerder zijn gehouden is een gespecificeerde begroting toegevoegd. Deze zijn stuk voor stuk doorgelopen en op basis van toegevoegde gespecificeerde begrotingen per activiteit, de kosten die voor elk onderdeel worden begroot en het aantal deelnemers waarop gerekend wordt, achten we deze aannemelijk.

Over het algemeen moet rekening gehouden worden met oplopende kosten in verband met inflatie. Denk hierbij aan hogere kosten voor inkoop van eten en drinken en voor zaalhuur. Bij de Avond4Daagse zien we dat hier voor 2023 rekening mee is gehouden, aangezien er een kleine 10 procent extra budget begroot is ten opzichte van 2022.

Overige

Van de overige kosten is de post Bijeenkomst met professionals de grootste. Volgens de bestuursleden hebben zij al enkele jaren het voornemen om met professionals uit Roden en omgeving bijeen te komen om met elkaar te verkennen hoe zij elkaar kunnen versterken. Deze bijeenkomst heeft nog niet eerder plaatsgevonden.

Begrote inkomsten voor 2023

In 2023 wordt 60.517 euro aan inkomsten verwacht (tabel 2.3). Wat opvalt is dat het begrote resultaat over 2023 een negatief bedrag van 2.953,50 euro is. Het bestuur verwacht dat dit eenmalig is en geeft aan dit uit de reserves te kunnen betalen. We beschrijven de uitleg van het bestuur voor de gemeentelijke subsidie en de overige inkomsten.

Gemeentelijke subsidie

De gemeentelijke subsidie die de stichting heeft begroot voor 2023 bedraagt 40.000 euro (zie tabel 2.3, post subsidie onder inkomsten). Dit is opvallend, aangezien de gemeenteraad de stichting een incidentele subsidie van 30.000 euro heeft toegekend voor 2023. Het bestuur onderbouwt dit bedrag doordat zij anders genoodzaakt zijn activiteiten af te stoten of de aanstelling van de beweegmakelaar in te krimpen. Het bestuur geeft aan dat het juist met het aanbod en de doelgroepen wil groeien en niet wil inkrimpen.

Daarnaast meent het bestuur nog een bedrag van 10.000 euro uit jaargang 2018/2019 tegoed te hebben van de gemeente, dat voor de stichting was gereserveerd, maar niet is uitgegeven. Als de gemeente blijft bij de eerder toegekende subsidie van 30.000 euro, heeft het bestuur aangegeven dit tekort in de begroting voor 2023 te kunnen dekken vanuit de reserves van de stichting.

Overige inkomsten

De overige inkomsten komen voort uit eigen bijdragen van deelnemers, een bijdrage van de stichting zelf (zie kopje subsidie) en bijdragen van samenwerkingspartners. De eigen bijdrage van de deelnemers wordt bij alle activiteiten onderbouwd. Daarnaast wordt van de beweegmakelaar verwacht dat deze 1.250 euro aan inkomsten genereert. Deze heeft het bestuur van de stichting gespecificeerd (zie bijlage 1).

Tabel 2.3 Ingediende begroting voor 2023 van de stichting Roden Fit & Gezond zoals aangeleverd door het bestuur

Activiteiten	Uitgaven 2023	Inkomsten 2023
Subsidie (bijdrage van Roden Fit & Gezond aan onderstaande activiteiten)	€ 3.450,00	€ 40.000,00
Beweegmakelaar	€ 39.437,00	€ 1.250,00
Wandeltocht het Klaverblad van Noordenveld	€ 3.625,00	€ 3.637,00
Avond4Daagse	€ 6.581,00	€ 6.500,00
Wandelgroepen (Wandelchallenge)	€ 5.340,00	€ 6.710,00
Nationale Diabetes Challenge	€ 1.850,00	€ 2.070,00
Fietsen (Doortrappen)	€ 337,50	€ 350,00
Bijeenkomst met professionals	€ 1.500,00	
Onderhoud website	€ 250,00	
Banner	€ 50,00	
Beachflags	€ 150,00	
Kleding	€ 400,00	
PR	€ 500,00	
Totaal	€ 63.470,50	€ 60.517,00
Begroot resultaat	€ -2.953,50	

Bron: Mulier Instituut, Evaluatie Roden Fit & Gezond, 2022.

3. Conclusie en aanbevelingen

3.1 Conclusies

Op basis van de resultaten beantwoorden we in dit hoofdstuk de onderzoeksvragen uit hoofdstuk 1:

1. *Wat zijn de resultaten en ervaren effecten van alle programma's, projecten en activiteiten van Roden Fit & Gezond vanaf 2018?*
2. *In hoeverre is de ingediende begroting voor 2023 van Roden Fit & Gezond realistisch in relatie tot de gevraagde subsidie?*

De conclusies gaan over de activiteiten en de doelgroep, de tevredenheid, de ervaren effecten en de begroting voor 2023. We sluiten af met een aantal aanbevelingen.

Focus op laagdrempelige activiteiten voor kwetsbare ouderen

Het aanbod van de stichting kenmerkt zich door laagdrempelige activiteiten, zoals fiets- en wandelactiviteiten. Hierbij heeft zij vooral aandacht voor een kwetsbare oudere doelgroep. Uit de vragenlijst bleek dat de gemiddelde leeftijd van de deelnemers 68 jaar is. Een ruwe schatting geeft aan dat elk jaar een behoorlijk aantal bewoners van Roden wordt bereikt, maar wel moet worden aangetekend dat de meeste deelnemers eenmalig deelnemen (aan bijvoorbeeld de Avond4Daagse). De jaarlijkse activiteiten zullen deels bijdragen aan de doelen van de stichting en de gemeente, maar de impact zal kleiner zijn dan bij de activiteiten waarbij mensen wekelijks bewegen.

Afgaande op de reacties uit de vragenlijst en interviews, wordt verwacht dat de stichting juist met de wekelijkse activiteiten de grootste impact heeft op het welzijn van de deelnemers. Het is dan ook de wens van het bestuur dit wekelijkse aanbod verder te versterken. Dit is de reden dat voor 2023 ingezet wordt op het aanstellen van een beweegmakelaar.

De omvang van het aanbod is in vergelijking met de andere twee beweegdorpen tot op heden beperkt. Hoewel dit nog niet in de plannen voor 2023 is opgenomen, wil het bestuur dit aanbod in de nabije toekomst verbreden.

Deelnemers zijn zeer tevreden en ervaren positieve effecten

Op basis van de resultaten van de vragenlijst blijken deelnemers erg tevreden over de activiteiten waaraan zij deelnemen. De voornaamste reden om mee te doen aan de activiteiten is het verbeteren van de conditie. Een grote groep ervaart ook dat hun conditie verbeterd is. Daarnaast bewegen de deelnemers meer, hebben ze meer vertrouwen gekregen in bewegen, en leven en voelen ze zich gezonder. Een kenmerkende reactie voor deze doelgroep is dat een van de deelnemers aangaf door deelname aan de activiteiten nu zonder rollator naar de auto te kunnen lopen.

Naast fysieke vooruitgang blijkt dat deelnemers ook sociale baten ervaren, die voor veel deelnemers even belangrijk zijn als de fysieke baten. Als derde gevolg van deelname aan de activiteiten zien we dat die kan leiden tot lidmaatschap bij een sportvereniging of -aanbieder. Uit de vragenlijst blijkt dat meer dan de helft van de deelnemers lid is geworden van een sportvereniging of -aanbieder. Hier zijn nieuwe teams voor voetbal en korfbal voor ouderen uit voortgekomen. Het oriënterende karakter van het Vario-programma lijkt hierbij een goed instrument. Hieruit kunnen we opmaken dat de stichting succesvol is in het bereiken van haar doelen, met name door het aanbod van wekelijkse activiteiten.

Begroting voor 2023 realistisch

Het bestuur wil in 2023 graag het accent leggen op het versterken en uitbreiden van het Vario-programma. Dit willen ze doen door een beweegmakelaar in dienst te nemen voor 0,3 fte (op basis van een zzp-constructie). Dat is de grootste post op de begroting: ongeveer twee derde van het budget wordt gereserveerd voor de beweegmakelaar. We achten het uurloon voor een hbo-opgeleide leefstijlcoach met ruim tien jaar relevante werkervaring marktconform, aangezien het vergelijkbaar is met het uurloon van een ervaren fysiotherapeut.

Ongeveer een derde van het begrote budget wordt ingezet voor beweegactiviteiten. Van de activiteiten die in 2023 worden aangeboden onder de vlag van de stichting zijn gespecificeerde begrotingen toegevoegd (zie bijlage 1). Deze hebben we stuk voor stuk doorgelopen. Op basis van onze beoordeling van de kosten die voor elk onderdeel worden begroot en het aantal deelnemers waarop wordt gerekend, achten we deze begrotingen aannemelijk. Er lijkt rekening gehouden te zijn met oplopende kosten voor 2023.

Bij de verwachte inkomsten voor 2023 valt direct op dat het verwachte eindresultaat negatief is. Volgens het bestuur wordt dit negatieve eindresultaat veroorzaakt doordat zij de activiteiten van de opgeheven Stichting Sportstimulering Noordenveld heeft overgenomen. Toen de activiteiten nog onder de Stichting Sportstimulering Noordenveld vielen, ontvingen zij van die stichting een subsidie. Het resterende positieve saldo van de Stichting Sportstimulering Noordenveld is destijds overgeheveld naar Roden Fit & Gezond. Het bestuur van Roden Fit & gezond heeft verzekerd het tekort op de begroting voor 2023 te kunnen dekken met de opgebouwde reserves uit 2022. Duidelijk is dat dit voor de langere termijn onwenselijk en onhoudbaar is. Het is dan ook zaak deze 'gaten' voor 2024 te dichten.

Een subsidie van 40.000 euro van de gemeente is nodig om de begroting voor 2023 sluitend te krijgen. Ook hier heeft het bestuur aangegeven dat zij, als de gemeente vasthoudt aan de eerder toegekende 30.000 euro, het tekort van 10.000 euro dit komende jaar eenmalig kan dekken uit de reserves. Het bestuur hoopt uiteraard dat de gemeente de plannen van de stichting met het daarbij passende subsidiebedrag steunt.

Tot slot is een begrote bron van inkomsten de eigen bijdrage van deelnemers. Deze zijn per activiteit onderbouwd en zijn gebaseerd op realistische deelnemersaantallen. Op moment van schrijven was de financiële verantwoording over 2022 nog niet beschikbaar. Daardoor kunnen wij de huidige reserves van de stichting niet beoordelen. Mits deze het tekort op de begroting van 2023 kunnen dekken, achten wij de begroting realistisch.

3.2 Aanbevelingen

Versterk het Vario-programma

Tot slot geven we op basis van bovenstaande conclusies twee aanbevelingen. De stichting focust zich op een doelgroep waar met laagdrempelige sport- en beweegactiviteiten veel gezondheidswinst is te behalen. Dat de stichting hier met haar huidige aanbod een positieve bijdrage aan levert beschreven we al eerder. Met laagdrempelige fiets- en wandelactiviteiten bereikt de stichting een grote groep mensen die wekelijks of eens per jaar in beweging komt. Met het Vario-programma bereikt zij een groep die wekelijks kennis kan maken met verschillende sporten. Vanuit dit programma stroomt een deel van de deelnemers door naar een sportvereniging.

Het bestuur ziet dat het Vario-programma meer potentie heeft en wil komend jaar dit programma aanvullen met de inzet van een beweegmakelaar. We raden aan het Vario-programma te versterken en door te zetten. We zien in de samenwerking met sportverenigingen binnen het Vario-programma dat deze

past bij de twee doelen van het beweegdorp om bewoners in beweging te krijgen en te houden en om de samenwerking in de sport- en beweegsector van Roden te verstevigen.

Verken andere doelgroepen

Naast het versterken van het huidige aanbod blijkt uit het onderzoek dat er kansen liggen om de doelgroep te verbreden. Op dit moment geeft het bestuur aan te willen focussen op de doelgroep waarmee het vertrouwd is. Dat is goed te begrijpen. De oorsprong van de stichting ligt in het aanbieden van activiteiten gericht op de huidige doelgroep. Het is een doelgroep waar veel gezondheidswinst is te behalen en die aansluit bij de expertise die in huis is. Daarnaast is het een doelgroep die de komende jaren zal groeien (CBS, 2022). In dit licht kunnen we ons voorstellen dat de stichting momenteel de aandacht vestigt op het versterken van het huidige aanbod.

Toch adviseren we om komend jaar te starten met het verkennen van andere doelgroepen. In de interviews werd bijvoorbeeld een aantal keer gewezen op de mogelijkheid om meer te doen voor de doelgroep jongeren. Hierbij werd beargumenteerd dat het de beweegdorpen Peize en Norg lukt deze doelgroep in beweging te krijgen. De samenwerking met deze beweegdorpen kan geïntensiveerd worden, zodat gebruik kan worden gemaakt van hun expertise op deze doelgroep.

Naast de jeugd kan worden verkend of er andere doelgroepen in Roden zijn die achterblijven in sport- en beweegdeelname en waar Roden Fit & Gezond iets voor kan betekenen. Denk hierbij aan mensen met een lage sociaaleconomische status, niet-westerse migranten of mensen met een beperking. Hiermee kan de stichting nog beter aansluiten bij de ambities van het lokale sport- en preventieakkoord Noordenveld om iedereen voldoende in beweging te krijgen.

Referenties

Beweegdorpen Noordenveld (2021). *Beweegdorpen Noordenveld: uniek in Nederland* [Notitie]. Gemeente Noordenveld.

CBS (2022). *Ouderen*. Geraadpleegd op 14 december 2022, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/dashboard-bevolking/leeftijd/ouderen>

Gemeenteraad Noordenveld (2022). *Structurele subsidiering ondersteuning Beweegdorpen Noordenveld* [Amendement]. Geraadpleegd op 14 december 2022, van <https://tinyurl.com/5trywa5gy>

Loonwijzer.nl (2022). *Verschillen in uurtarieven tussen een zzp'er en werknemer*. Geraadpleegd op 14 december 2022, van <https://loonwijzer.nl/eigenbaaswijzer/uurtarieven-in-50-beroepen-zzpers-vergeleken-met-werknemers>

Nieuwenhuis-Leijenhurst, M., & Boers, E. (2020a). *Evaluatie Beweegdorp Norg*. Kennispraktijk.

Nieuwenhuis-Leijenhurst, M., & Boers, E. (2020b). *Evaluatie Peize in Beweging*. Kennispraktijk.

Bijlage 1 - Ingediende begroting per activiteit voor 2023

Hieronder staan afbeeldingen van de door het bestuur van Roden Fit & Gezond ingediende begroting per activiteit voor 2023 weergegeven.

Figuur B1.1 Ingediende begroting voor 2023 van de beweegmakelaar

Uitgaven	Werkelijk	Begroot	Realisatie	
Beweegmakelaar		€ 35.937,00	0,00%	45 week 12 uur p week a 66,55
Huur kantoorruimte		€ 3.500,00	0,00%	
Totaal	€ -	€ 39.437,00	0,00%	
Inkomsten				
Eigen bijdrage		€ 1.250,00	0,00%	Aanvragen van buiten
Totaal	€ -	€ 1.250,00	0,00%	
Resultaat		€ -38.187,00		

Figuur B1.2 Ingediende begroting voor 2023 van het Klaverblad

	INKOMSTEN	UITGAVEN	REALISATIE	
			INKOMSTEN	
Flyers		250,00	-	
Domeinregistratie		96,00	-	
Vergunningen		200,00	-	
Vrijwilligerskosten		1.000,00	-	
EHBO-ers		200,00	-	
Verzekeringen		-	-	
Pijlen + elastieken		50,00	-	
Afzetlint		-	-	
Startkaarten		50,00	-	
Stempels		-	-	
Beachvlaggen		-	-	
Stickers		125,00	-	
Verzendkosten		25,00	-	
Medailles(inkoop)		-	-	
Advertenties		300,00	-	
Voorinschrijvingen		125,00	-	
Creditering inschrijfgeld		6,00	-	
Contributie KWbN 50%		210,00	-	
Onvoorzien		500,00	-	
Beweegroute		500,00	-	
			-	
			-	
			-	
			-	
Bijdrage RF&G	600,00		0,00%	
Medailles(verkoop)	100,00		0,00%	
Sponsoring	-		#DELING.DOOR.0!	
Inschrijfgeld deelnemers	2.925,00		0,00%	450 deelnemers a 6,50 euro
			-	
SALDO	 3.625,00	 3.637,00		
Resultaat			-12,00	

Figuur B1.3 Ingaende begroting voor 2023 van de Avond4Daagse

	2023		2022		2019		
	Werkelijk	Begroot	Werkelijk	Begroot	Realisatie		
Uitgaven							
Rode Kruis		€ 476,00	€ 229,50	€ 476,00	48,21%	€ 180,00	
Declaraties/presentjes		€ 250,00	€ 214,82	€ 200,00	107,41%	€ 217,00	incl kosten muntopname 0,50 & presentje Arno
Flesjes water		€ 300,00	€ 293,46				
Voorinschrijvingen		€ 350,00	€ 330,56	€ 420,00	78,70%	€ 222,00	
KWbN: contributie 50%		€ 200,00	€ 160,50	€ 150,00	107,00%	€ 157,00	
Medailles		€ 2.500,00	€ 2.712,36	€ 2.420,00	112,08%	€ 2.043,00	
Vaantjes			€ 254,10	€ -			
Creditering inschrijfgeld		€ 5,00	€ 5,00	€ -			
Consumpties Sportcentrum		€ 1.000,00	€ 731,15	€ 1.128,00	64,82%	€ 1.254,00	
Zaalhuur		€ 325,00	€ 257,40	€ 316,00	81,46%	€ 272,00	
Advertenties		€ 125,00	€ 133,10	€ -			
Muziek		€ 700,00	€ 300,00	€ 600,00	50,00%	€ 658,00	
Uit eten werkgroep		€ 350,00	€ 323,60	€ 290,00	111,59%	€ 270,00	
		€ 6.581,00	€ 5.945,55	€ 6.000,00	99,09%	€ 5.273,00	
Inkomsten							
Inschrijvingen		€ 6.000,00	€ 5.273,00	€ 5.500,00	95,87%	€ 5.250,00	
Subsidie Gemeente/RF&G		€ 500,00	€ 1.332,09	€ 500,00	266,42%	€ -	storting SSN in 2022
		€ 6.500,00	€ 6.605,09	€ 6.000,00	110,08%	€ 5.250,00	
Resultaat		€ -81,00	€ 659,54	€ -		€ -23,00	

Figuur B1.4 Ingaende begroting voor 2023 van de wandelgroepen

Uitgaven	Begroot		
Begeleiding	€ 2.970,00	50 weken 2x p week	
Koffie/Thee	€ 2.250,00	30 koppen p week x 50 a 1,50	
Deelname A4D/Klaverblad	€ 120,00	20 x 5,00+20 x 6,00	
Totaal	€ 5.340,00		
Inkomsten			
Bijdrage deelnemers	€ 2.400,00	20 deelnemers a 10 p mnd	
Bijdrage A4D/Klaverblad	€ 60,00	20 x 2,50 +20 x 3,00 door deelnemers	
Subsidie RF&G	€ 2.000,00		
Subsidie WiN	€ 2.250,00	koffie/thee	
Totaal	€ 6.710,00		
Resultaat	€ 1.370,00		

Figuur B1.5 Ingediende begroting voor 2023 van de Nationale Diabetes Challenge

Uitgaven	Werkelijk	Begroot	Realisatie	
Begeleiding		€ 500,00	0,00%	
Eindevenement		€ 800,00	0,00%	
Koffie/Thee		€ 270,00	0,00%	
Inschrijving NDC		€ 280,00	0,00%	
Totaal	€ -	€ 1.850,00	0,00%	
Inkomsten				
Eigen bijdrage		€ 1.800,00	0,00%	30 deelnemers van april tm sept 10,00 euro
Bijdrage WiN	€ 270,00	€ 270,00	100,00%	koffie/thee
Totaal	€ 270,00	€ 2.070,00	13,04%	
Resultaat		€ 220,00		

Figuur B1.6 Ingediende begroting voor 2023 van het fietsen

Uitgaven	Werkelijk	Begroot	Realisatie	
Begeleiding	€ -	€ 337,50	0,00%	45 weken 1x p week 3 uur a 2,50
Koffie/Thee	€ -	€ -		rekening deelnemer
Totaal	€ -	€ 337,50	0,00%	
Inkomsten				
Bijdrage deelnemers				
Subsidie RF&G	€ 100,00	€ 350,00	28,57%	
Subsidie WiN				
Totaal	€ 100,00	€ 350,00	28,57%	
Resultaat	€ 100,00	€ 12,50	800,00%	

Bijlage 2 - Aanvullende informatie beweegmakelaar

Onderstaande informerende tekst over de beweegmakelaar is opgesteld door het bestuur van Roden Fit & Gezond.

Beweegmakelaar

In Roden en omstreken kan iedere inwoner plezier ervaren aan sporten en bewegen. De beweegmakelaar ondersteunt en begeleidt mensen naar passend sport- en beweegaanbod en volgt de inwoner in dit proces zodat er een positieve gedragsverandering ontstaat richting een actieve(re) en gezonde(re) leefstijl.

Inactiviteit

Mensen kunnen allerlei redenen hebben waardoor ze weinig (zijn gaan) bewegen. Denk aan chronische aandoeningen, ziekte, functiebeperkingen of een klein budget, wat mogelijk ook leidt tot een sociaal isolement en steeds groter wordende inactiviteit.

Begeleiden en stimuleren

Deze mensen willen we graag helpen door samen te kijken wat er nog wél kan en ze stimuleren om weer in beweging te komen binnen hun eigen mogelijkheden. Door te bewegen worden het uithoudingsvermogen en het zelfvertrouwen vergroot en gaat de algehele gezondheid weer vooruit.

Sport- en beweegaanbieders

De beweegmakelaar heeft een goed overzicht van het sport- en beweegaanbod binnen de gemeente en onderhoud nauw contact met de sportaanbieders. Er is een duidelijk beeld van de doelgroepen, de contributies en of er capaciteit is om nieuwe mensen (met eventueel beperkingen) aan te laten sluiten bij hun club. Hierdoor weet de beweegmakelaar goed welke mogelijkheden er voor deelnemers zijn om wel in beweging te komen.

Spin in het web tussen zorg en sport en bewegen

Zorgverleners zien veel patiënten voor wie meer bewegen een uitkomst zou bieden. Vanuit de zorg is er direct contact met de beweegmakelaar, die de patiënt verder kan activeren om in beweging te komen. De beweegmakelaar neemt de patiënt letterlijk en figuurlijk mee naar passend sport- en beweegaanbod, zorgt voor een warme overdracht en houdt in de gaten hoe het verder verloopt. Er wordt nauw samen gewerkt met de buurtsportcoaches. De beweegmakelaar is wekelijks één dag aanwezig in het gezondheidscentrum en daarmee een makkelijk bereikbaar aanspreekpunt voor zowel de zorgverleners als patiënten/inwoners.

Doelstelling

Het structureel laten bewegen van inwoners die nog onvoldoende actief zijn en voor wie bewegen bijdraagt aan hun gezondheid. Deelnemers zijn op de hoogte van het sport- en beweegaanbod in hun eigen omgeving. Deelnemers scoren zes maanden nadat ze zijn gestart hoger op het scoringsinstrument 'Spinnenweb Positieve Gezondheid' (Machteld Huber).

Mulier Instituut | Sportonderzoek voor beleid en samenleving
Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht | Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
T +31 (0)30 721 02 20 | info@mulierinstituut.nl | www.mulierinstituut.nl